

Efteling

De Efteling is een attractiepark in de Nederlandse plaats Kaatsheuvel in de Noord-Brabantse gemeente Loon op Zand.

Als officiële openingsdatum wordt tegenwoordig 31 mei 1952 aangehouden. De geschiedenis van het park gaat echter terug tot de jaren 30, toen op de plaats van het huidige park een sport- en wandelpark werd geopend. Hoewel het park in de beginjaren nog voornamelijk was bedoeld voor ouders met kinderen tot circa twaalf jaar, heeft de Efteling zich inmiddels ontwikkeld tot een themapark voor alle leeftijden en is het gegroeid van een natuurpark met speeltuin, roeivijvers en een theehuis tot een volwaardig attractiepark inclusief moderne achtbanen van wereldwijd opererende bedrijven als Vekoma en Intamin AG.

Geschiedenis

Ontstaan en ontwikkeling

De Efteling is één van de oudste nog geopende themaparken ter wereld: de Efteling werd officieel op 31 mei 1952 geopend met het Sprookjesbos (ter vergelijking: het eerste Disneyland, in Anaheim, werd in 1955 geopend. Binnen een tijdsbestek van twee jaar werden tien sprookjes in het park gerealiseerd: het Kasteel van Doornroosje, het Paddenstoelendorp, Langnek, de Sprekende Papegaai, de Chinese Nachtegaal, de Put van Vrouw Holle, Kleine Booschap, de grot van Sneeuwwitje en op het Herautenplein De Kikkerkoning en de magische klok. De Chinese Nachtegaal is later vervangen door Draak Lichtgeraakt, maar kwam in 1999 terug als sprookje in een nieuwe en meer uitgebreide versie op de locatie van de voormalige Engelse tuin. Later zouden nog meer uitbreidingen volgen in het Sprookjesbos, met onder andere de sprookjes Roodkapje en het Meisje met de Zwavelstokjes.

Eerste attracties

Op 11 mei 1956 opende de Efteling de Stoomcarrousel, de eerste grote attractie buiten het Sprookjesbos. Een andere nieuwigheid was de bekende Holle Bolle Gijs: een prullenbak in de vorm van een sprookjesfiguur, die telkens "Papier hier! Papier hier!" zegt en na het deponeren van rommel "Dank-u-wel!". In het gehele park zijn tegenwoordig twaalf Holle Bolle Gijzen te vinden.

Ter ere van de vijftiende verjaardag van de Efteling werd het sprookje De Indische waterlelies, dat Koningin Fabiola van België in 1955 had geschreven als één van de twaalf sprookjes uit de bundel "Los doce Cuentos maravillosos", gerealiseerd in het Sprookjesbos.

Van Sprookjesbos naar attractiepark

Kort voor en tijdens de jaren 80 was er sprake van een omslagpunt in het beleid van de Efteling. In 1978 vond de opening van het Spookslot plaats, de eerste attractie die volledig van de hand van Ton van de Ven kwam. Een nog grotere nieuwigheid werd echter geopend in 1981: de stalen achtbaan de Python. Met zijn 709 meter was het indertijd de grootste stalen achtbaan op het Europese vasteland. Snelheden tot 75 km/h konden worden bereikt, het hoogste punt is 29 meter. De Python heeft vier inversies: twee loopings en twee kurkentrekkers.

In de jaren daarna werd de Efteling verder uitgebreid met attracties die vaak weliswaar mooi aangekleed waren maar vaak ook een spectaculair verloop hadden. In 1982 werd de op dat moment

grootste schipschommel ter wereld, de Halve Maen, geopend. Daarna volgden de wildwaterbaan Piraña, de bobsleebaan Swiss Bob en de houten achtbaan Pegasus. De 'spectaculaire attracties' werden gecompenseerd door andere attracties zoals de darkride Carnaval Festival en Monsieur Cannibale - beide gelegen in het tegenwoordige Reizenrijk.

Na een periode vol investerings- en vernieuwingsdrang keerde de Efteling zo halverwege de jaren 80 toch weer terug naar het bekende sprookjesthema. De grote attractie van het jaar 1986 was de darkride Fata Morgana, een aaneenschakeling van scènes in oosterse, Arabische stijl. Een jaar later verscheen een andere attractie met een oosters thema: de Pagode, een uitzichttoren met een hoogte van maximaal 45 meter. Ook in het Sprookjesbos werd weer geïnvesteerd: de Trollenkoning verscheen in 1988 in het Sprookjesbos. Twee jaar later kreeg een ander Eftelingsprookje zelfs een eigen gebied in het park. Het Volk van Laaf, een idee van Ton van de Ven, woont sinds 1990 in het Lavenlaar. Een jaar eerder had ontwerper Henny Knoet de nieuwe mascotte van het park geïntroduceerd: de tovernar Pardoes.

In 1991 werd de houten achtbaan Pegasus geopend en ontving de Efteling haar 50 miljoenste bezoeker sinds de opening in 1952. Een jaar later bestond het park 40 jaar en had de darkride Droomvlucht moeten worden geopend. Die datum werd echter niet gehaald, uiteindelijk kon de attractie pas een jaar later openen. In 1996 werd het eerste madhouse ter wereld geopend in de Efteling, genaamd Villa Volta. In 1998 volgde de eerstvolgende nieuwe attractie: de overdekte achtbaan Vogel Rok.

In 2002 vierde de Efteling haar 50-jarig jubileum met de opening van een theater en de 3D-bioscoop "PandaDroom". In 2003 werd het Anton Pieckplein vernieuwd, een project van de ontwerper Michel den Dulk. Op 15 december 2004 opende de Efteling haar 25e sprookje in het Sprookjesbos: Het meisje met de zwavelstokjes. Later kwam in 2009 het sprookje Assepoester erbij in het sprookjes bos, op het herautenplein naast sneeuwwitje. Ook in 2010 is er een sprookje bij gekomen: De sprookjesboom van de kinderserie

Recente geschiedenis

De nieuwste attractie van de Efteling is De Vliegende Hollander. De attractie is een waterachtbaan, dat wil zeggen een combinatie van een achtbaan en een "splash" in het water. Na een gethematiseerde wachtrij en een darkride gedeelte met verschillende scènes (waaronder "varen op open zee") gaat het de takelhelling op om vervolgens na een achtbaangedeelte de voormalige kanovijver in te duiken. De Vliegende Hollander staat tegenover de plaats waar de houten achtbaan Pegasus stond, in het Ruigrijk. De kosten van deze attractie bedroegen 20 miljoen euro waardoor de attractie de duurste, en tevens de grootste, is in de geschiedenis van de Efteling, en in de hele Benelux.

In 2007 werd aan het zogenaamde Dwarrelplein een kleine nieuwigheid geopend: de waterattractie Sprookjes Waterpret. In 2009 was ook de 100 miljoenste bezoeker sinds de opening van het park in 1952 een feit.

De Efteling blijft daarnaast bezig met het uitbreiden van het Sprookjesbos. In 2008 werden twee nieuwe toevoegingen aangekondigd: Assepoester en de Sprookjesboom, bekend van het gelijknamige programma door Efteling Media. De uitbeelding van Assepoester werd ontworpen door Karel

Willemen - eerder bekend van de Vliegende Hollander, de nieuwe Bobkarretjes, de nieuwe Pythontreinen en de vernieuwde wachtrij van Vogel Rok - die het sprookje heeft vormgegeven als het statige landhuis van de stiefmoeder van Assepoester. Het landhuis is gelegen achter de Kleyne Klaroen zijn, een klein horecapuntje aan het Herautenplein. De Sprookjesboom opent 1 april 2010.

Voor 2010 staat een nieuw project gepland: Joris en de Draak, een duellerende houten achtbaan met een topsnelheid van 75 kilometer per uur. Joris en de Draak zal gebouwd worden op de plek waar zich tot voor kort de houten achtbaan Pegasus bevond.